

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

1. august 2022*

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EU) nr. 604/2013 – kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse – artikel 8, stk. 2, og artikel 27, stk. 1 – uledsaget mindreårig, der har en slægtning, som opholder sig lovlige i en anden medlemsstat – denne medlemsstats afslag på anmodningen om at overtage denne mindreårige – denne mindreåriges eller denne slægtnings ret til adgang til effektive retsmidler mod afgørelsen – artikel 7, 24 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – barnets tarv«

I sag C-19/21,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af rechtbank Den Haag zittingsplaats Haarlem (retten i første instans i Haag, tingstedet Haarlem, Nederlandene) ved afgørelse af 12. januar 2021, indgået til Domstolen den 13. januar 2021, i sagen

I,

S

mod

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, L. Bay Larsen, afdelingsformændene A. Arabadjiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Jarukaitis og N. Jääskinen samt dommerne M. Ilešič, J.-C. Bonichot (refererende dommer), M. Safjan, A. Kumin, M.L. Arastey Sahún, M. Gavalec, Z. Csehi og O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: N. Emiliou,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. januar 2022,

* Processprog: nederlandsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- I og S ved advokaten N.C. Blomjous og A. Hoftijzer,
- den nederlandske regering ved M.K. Bulterman, M.H.S. Gijzen og P. Huurnink, som befuldmægtigede,
- den belgiske regering ved M. Jacobs og M. Van Regemorter, som befuldmægtigede,
- den græske regering ved M. Michelogiannaki, som befuldmægtiget,
- den franske regering ved A.-L. Desjonquères og D. Dubois, som befuldmægtigede,
- den schweiziske regering ved S. Lauper, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved A. Azema, C. Cattabriga og G. Wils, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 7. april 2022, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) og artikel 27, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180, s. 31, herefter »Dublin III-forordningen«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem I og S, der er egyptiske statsborgere, og Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (statssekretæren for retlige anliggender og sikkerhed, Nederlandene) (herefter »statssekretæren«) vedrørende sidstnævntes afslag på at imødekomme en anmodning fra de græske myndigheder om overtagelse af I.

Retsforskrifter

- 3 Følgende fremgår af 4., 5., 9., 13., 14., 16., 19. og 39. betragtning til Dublin III-forordningen:
  - »(4) I konklusionerne fra [Det Europæiske Råds særlige møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999] præciseres det også, at det fælles europæiske asylsystem på kort sigt bør omfatte en klar og brugbar metode til fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.
  - (5) En sådan metode bør baseres på kriterier, der er objektive og retfærdige for både medlemsstaterne og de pågældende personer. Den bør især gøre det muligt hurtigt at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, for at sikre en effektiv adgang til procedurerne om meddelelse af international beskyttelse og for ikke at bringe målet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse i fare.

[...]

- (9) I lyset af resultaterne af de evalueringer, der er foretaget af førstefaseinstrumenternes gennemførelse, er det hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at bekræfte de principper, som ligger til grund for [Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 af 18. februar 2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger i en af medlemsstaterne (EUT 2003, L 50, s. 1)], samtidig med at der i lyset af erfaringerne foretages de nødvendige forbedringer af Dublinsystemets effektivitet og af beskyttelsen af ansøgere inden for rammerne af dette system. [...]

[...]

- (13) I overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder fra 1989 og med [chartret] bør medlemsstaterne først og fremmest tage hensyn til barnets tarv ved anvendelsen af denne forordning. [...]
- (14) I overensstemmelse med den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og med [chartret] bør hensynet til familielivet indgå som et primært hensyn i forbindelse med medlemsstaternes anvendelse af denne forordning.

[...]

- (16) For at sikre fuld overholdelse af princippet om familiens enhed og barnets tarv bør eksistensen af et afhængighedsforhold mellem en ansøger og vedkommendes barn, søskende eller forældre på grund af ansøgerens graviditet eller fødsel, sundhedstilstand eller høje alder være et bindende ansvarskriterium. Når ansøgeren er en uledsaget mindreårig, bør tilstedeværelsen af et familiemedlem eller en slægtning på en anden medlemsstats område, som kan tage sig af vedkommende, også være et bindende ansvarskriterium.

[...]

- (19) For at sikre en effektiv beskyttelse af de pågældende personers rettigheder bør der fastlægges retsgarantier og en ret til adgang til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser vedrørende overførsler til den ansvarlige medlemsstat, jf. navnlig artikel 47 i [chartret]. Med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med sådanne afgørelser omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af denne forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til.

[...]

- (39) Denne forordning respekterer de grundlæggende rettigheder og følger de principper, som særlig [chartret] anerkender. Denne forordning tilsigter navnlig, at den asylret, der er sikret ved chartrets artikel 18, og de rettigheder, der anerkendes i chartrets artikel 1, 4, 7, 24 og 47, respekteres fuldt ud. Denne forordning bør derfor anvendes i overensstemmelse hermed.«

4 Denne forordnings artikel 1 med overskriften »Formål« har følgende ordlyd:

»I denne forordning fastsættes kriterierne og procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (»den ansvarlige medlemsstat«).«

5 Den nævnte forordnings artikel 2 med overskriften »Definitioner« bestemmer:

»I denne forordning forstås ved:

[...]

b) »ansøgning om international beskyttelse«: en ansøgning om international beskyttelse som defineret i artikel 2, litra h), i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9)]

[...]

d) »behandling af en ansøgning om international beskyttelse«: samtlige sagsbehandlingsskridt samt alle afgørelser eller domme, der er truffet eller afsagt af de kompetente myndigheder vedrørende en ansøgning om international beskyttelse i overensstemmelse med [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 60)] og direktiv 2011/95/EU, bortset fra procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig i henhold til denne forordning

[...]

g) »familiemedlemmer«: for så vidt familien allerede eksisterede i hjemlandet, følgende medlemmer af ansøgerens familie, der opholder sig på medlemsstaternes område:

– [...]

– såfremt ansøgeren er mindreårig og ugift: ansøgerens far, mor eller en anden voksen, der er ansvarlig for ansøgeren i henhold til loven eller ifølge praksis i den medlemsstat, hvor den voksne opholder sig

– [...]

h) »slægtning« ansøgerens voksne tante, onkel eller bedsteforælder, som opholder sig på en medlemsstats område, uanset om ansøgeren er født i eller uden for ægteskab eller er adopteret som defineret i national ret

i) »mindreårig« en tredjelandstatsborger eller statsløs person under 18 år

j) »uledsaget mindreårig« en mindreårig, som ankommer til medlemsstaternes område uden at være ledsaget af en voksen, der er ansvarlig for den pågældende i henhold til loven eller ifølge national praksis i den pågældende medlemsstat, så længe den pågældende ikke reelt befinder sig i en sådan voksens varetægt; denne definition omfatter en mindreårig, der efterlades alene efter at være rejst ind på medlemsstaternes område

[...]«

6 Forordningens artikel 5 med overskriften »Personlig samtale« har følgende ordlyd:

»1. For at lette proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, afholder den medlemsstat, som træffer afgørelsen, en personlig samtale med ansøgeren. Samtalen skal også sikre, at de oplysninger, der gives til ansøgeren i overensstemmelse med artikel 4, bliver forstået korrekt.

[...]

6. Den medlemsstat, som afholder den personlige samtale, skal udarbejde et skriftligt resumé heraf, der mindst indeholder de vigtigste oplysninger, som ansøgeren har givet under samtalen. Dette resumé kan enten have form af en rapport eller et standardskema. Medlemsstaten sikrer, at ansøgeren og/eller den juridiske rådgiver eller anden rådgiver, der repræsenterer ansøgeren, i god tid får adgang til resuméet.«

7 Dublin III-forordningens artikel 6 med overskriften »Garantier for mindreårige« fastsætter:

»1. Barnets tarv skal være et primært hensyn for medlemsstaterne i forbindelse med alle de procedurer, som er fastsat i denne forordning.

[...]

3. Ved vurderingen af barnets tarv samarbejder medlemsstaterne tæt med hinanden og tager navnlig behørigt hensyn til følgende faktorer:

a) mulighederne for familiesammenføring

[...]

4. Med henblik på anvendelsen af artikel 8 træffer den medlemsstat, hvor den uledsagede mindreårige indgav ansøgningen om international beskyttelse, hurtigst muligt passende foranstaltninger til at identificere den uledsagede mindreåriges familiemedlemmer, søskende eller slægtninge på medlemsstaternes område, samtidig med at den varetager barnets tarv.

[...]«

8 Forordningens kapitel III med overskriften »Kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig« omfatter forordningens artikel 7-15.

9 Den nævnte forordnings artikel 8 med overskriften »Mindreårige« fastsætter følgende i stk. 1-4:

»1. Er ansøgeren en uledsaget mindreårig, er det den medlemsstat, hvor et af vedkommendes familiemedlemmer eller en af vedkommendes søskende opholder sig lovligt, der er ansvarlig,

under forudsætning af, at dette tjener den mindreåriges tarv bedst. Er ansøgeren en gift mindreårig, hvis ægtefælle ikke opholder sig lovligt på medlemsstaternes område, er det den medlemsstat, hvor vedkommendes far, mor eller en anden voksen, der er ansvarlig for den mindreårige i henhold til medlemsstatens lov eller praksis, eller en af vedkommendes søskende, har lovligt ophold, der er den ansvarlige medlemsstat.

2. Er ansøgeren en uledsaget mindreårig, der har en slægtning, som opholder sig lovligt i en anden medlemsstat, og det på grundlag af en konkret vurdering er fastslået, at slægtningen kan tage sig af vedkommende, skal den pågældende medlemsstat sammenføre den mindreårige med vedkommendes slægtning og være ansvarlig medlemsstat, forudsat at dette tjener den mindreåriges tarv bedst.

3. Når familiemedlemmer, søskende eller slægtninge som omhandlet i stk. 1 og 2 opholder sig i mere end én medlemsstat, afgøres det, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, på grundlag af, hvad der tjener den uledsagede mindreåriges tarv bedst.

4. Hvis der ikke findes et familiemedlem, søskende eller en slægtning som omhandlet i stk. 1 og 2, er det den medlemsstat, hvor den uledsagede mindreårige har indgivet sin ansøgning om international beskyttelse, der er ansvarlig, forudsat at dette tjener den mindreåriges tarv bedst.«

10 Denne forordnings artikel 9 med overskriften »Familiemedlemmer, som er personer med international beskyttelse« fastsætter:

»Hvis ansøgeren, uanset om familien i forvejen var stiftet i hjemlandet, har et familiemedlem, der har fået tilladelse til at opholde sig som en person med international beskyttelse i en medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende skriftligt har udtrykt ønske herom.«

11 Artikel 10 i Dublin III-forordningen med overskriften »Familiemedlemmer, som er ansøgere om international beskyttelse« fastsætter:

»Hvis ansøgeren har et familiemedlem i en medlemsstat, om hvis ansøgning om international beskyttelse i den pågældende medlemsstat der endnu ikke er truffet en første afgørelse med hensyn til substans, er denne medlemsstat ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende skriftligt har udtrykt ønske herom.«

12 Denne forordnings artikel 21 med overskriften »Indgivelse af en anmodning om overtagelse« bestemmer i stk. 1:

»Hvis en medlemsstat, som en ansøgning om international beskyttelse indgives til, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, kan den snarest muligt og under alle omstændigheder inden for en frist på tre måneder efter, at ansøgningen er indgivet, jf. artikel 20, stk. 2, anmode denne anden medlemsstat om at overtage ansøgeren.

[...]

Fremsættes der ikke anmodning om overtagelse af en ansøger inden for de frister, der er fastsat i første [afsnit], påhviler ansvaret for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse den medlemsstat, som ansøgningen er indgivet til.«

13 Denne forordnings artikel 27 med overskriften »Retsmidler« bestemmer i stk. 1:

»Ansøgeren [...] har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 Den 23. december 2019 indgav I, der er egyptisk statsborger, en ansøgning om international beskyttelse i Grækenland, mens han stadig var mindreårig. I forbindelse med sin ansøgning udtrykte han ønske om at blive sammenført med S – der er I's onkel, der ligeledes er egyptisk statsborger – som opholdt sig lovligt i Nederlandene, og som havde givet sit samtykke til sammenføringen.

15 Den 10. marts 2020 indgav de græske myndigheder en overtagelsesansøgning vedrørende I til de nederlandske myndigheder baseret på Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, henset til, at en slægtning til den mindreårige som omhandlet i forordningens artikel 2, litra h), opholdt sig lovligt i Nederlandene og kunne tage sig af den mindreårige.

16 Den 8. maj 2020 afslog statssekretæren denne ansøgning med den begrundelse, at I's identitet – og følgelig den angivelige familiemæssige tilknytning til S – ikke kunne fastslås.

17 Den 28. maj 2020 anmodede de græske myndigheder om en fornyet behandling af ansøgningen i henhold til artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1560/2003 af 2. september 2003 om gennemførelsesforanstaltninger til forordning nr. 343/2003 (EUT 2003, L 222, s. 3). Ansøgningen blev afslået den 11. juni 2020.

18 For deres vedkommende indgav I og S ligeledes en klage til statssekretæren over afgørelsen om afslag på overtagelsesansøgningen.

19 Den 26. juni 2020 afviste statssekretæren denne klage med den begrundelse, at Dublin III-forordningen ikke giver ansøgerne om international beskyttelse mulighed for at anfægte en afgørelse om afslag på en overtagelsesansøgning.

20 Samme dag, den 26. juni 2020, anlagde I og S sag ved rechtbank Den Haag zittingsplaats Haarlem (retten i første instans i Haag, tingstedet Haarlem, Nederlandene) med påstand om annullation af denne afgørelse, og sagsøgerne har for denne ret i det væsentlige gjort gældende, at de hver især havde en sådan prøvelsesadgang i henhold til Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1.

21 På denne baggrund har rechtbank Den Haag zittingsplaats Haarlem (retten i første instans i Haag, tingstedet Haarlem) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 27 i [Dublin III-forordningen], eventuelt sammenholdt med chartrets artikel 47, fortolkes således, at den anmodede medlemsstat er forpligtet til at give ansøgeren, som opholder sig i den anmodende medlemsstat og ønsker overførsel i henhold til [Dublin III-forordningens artikel 8 (eller artikel 9 eller 10)], eller [en slægtning] til ansøgeren som omhandlet i [Dublin III-forordningens artikel 8, 9 eller 10] ret til et effektivt retsmiddel [til prøvelse] af et afslag på overtagelsesansøgningen?

- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, og [Dublin III-forordningens] artikel 27 ikke kan være hjemmel for et effektivt retsmiddel, skal chartrets artikel 47 – sammenholdt med den grundlæggende ret til familiens enhed og barnets tarv (som fastsat i [Dublin III-forordningens] artikel 8 til 10 og 19. betragtning hertil) – da fortolkes således, at den anmodede medlemsstat er forpligtet til at give ansøgeren, som opholder sig i den anmodende medlemsstat og ønsker overførsel i henhold til [Dublin III-forordningens artikel 8 til 10], eller [en slægtning] til ansøgeren som omhandlet i [Dublin III-forordningens artikel 8 til 10], ret til et effektivt retsmiddel [til prøvelse] af et afslag på overtagelsesansøgningen?
- 3) Såfremt det første spørgsmål eller det andet spørgsmål (andel del) besvares bekræftende, på hvilken måde og af hvilken medlemsstat skal afgørelsen om afslag på overtagelsesansøgningen truffet af den anmodede medlemsstat, og retten [til prøvelse af dette afslag], meddeles ansøgeren eller [slægtningen] til ansøgeren?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

- 22 Den forelæggende ret har anmodet om, at nærværende sag undergives den præjudicielle hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 ff. i Domstolens procesreglement. Den 27. januar 2021 har Domstolen efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet ikke at efterkomme denne anmodning bl.a. med den begrundelse, at I, der blev myndig den 5. november 2020, ikke var frihedsberøvet.
- 23 Domstolens præsident besluttede den 9. september 2021 imidlertid at behandle sagen forud for andre i henhold til procesreglementets artikel 53, stk. 3.

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

- 24 Med det første og det andet spørgsmål har den forelæggende ret henvist til en ansøger, som ønsker at blive overført i henhold til Dublin III-forordningens artikel 8 eller forordningens artikel 9 og 10, samt til en slægtning, som den forelæggende ret anser for at være omfattet af disse artikler.
- 25 Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen, at den i hovedsagen omhandlede overtagelsesansøgning vedrører en ansøger om international beskyttelse, der er tredjelandstatsborger, og som opholder sig i den anmodende medlemsstat, og som på tidspunktet for indgivelsen af vedkommendes ansøgning var en uledsaget mindreårig som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 2, litra j), idet dette tidspunkt er afgørende for kvalificeringen af en ansøger som »mindreårig« i anvendelsen af denne forordning (jf. analogt dom af 12.4.2018, A og S, C-550/16, EU:C:2018:248, præmis 64). Ansøgeren ønsker at blive sammenført med en person, som han hævder er hans onkel, og som opholder sig i den anmodede medlemsstat.

- 26 I denne henseende bemærkes, at en mindreårig ansøgers onkel – medmindre den pågældende er ansvarlig for ansøgeren i henhold til loven eller praksis i den medlemsstat, hvor denne onkel befinder sig – er en del af denne ansøgers slægtninge som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 2, litra h), og ikke dennes familiemedlemmer som omhandlet i denne forordnings artikel 2, litra g).
- 27 Inden for rammerne af Dublin III-forordningens artikel 8, som præciserer kriterierne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for så vidt angår en uledsaget mindreårig ansøger om international beskyttelse, er en sådan situation omfattet af denne artikels stk. 2, og det er således på grundlag af denne bestemmelse, at de græske myndigheder har anmodet de nederlandske myndigheder om at overtage I.
- 28 Desuden synes Dublin III-forordningens artikel 9 eller 10 – som vedrører henholdsvis tilstedeværelsen i en medlemsstat af ansøgerens familiemedlemmer, som er personer med international beskyttelse, eller familiemedlemmer, som selv er ansøgere om international beskyttelse – ikke at være relevante for tvisten i hovedsagen.
- 29 Under disse omstændigheder skal behandlingen af det første og det andet spørgsmål begrænses til den situation, hvor anmodningen om overtagelse er baseret på Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2.

Om det første og det andet spørgsmål

- 30 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 27, stk. 1, i Dublin III-forordningen, sammenholdt med chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at bestemmelsen forpligter den medlemsstat – til hvilken en overtagelsesansøgning baseret på denne forordnings artikel 8, stk. 2, er blevet indgivet – til at indrømme en ret til retsmidler til prøvelse af denne medlemsstats afslag til den uledsagede mindreårige som omhandlet i artikel 2, litra j), i den nævnte forordning, der ansøger om international beskyttelse, eller til en slægtning til denne mindreårige som omhandlet i artikel 2, litra h), i samme forordning, eller – hvis dette ikke er tilfældet – om en sådan ret til retsmidler følger direkte af chartrets artikel 47, sammenholdt med chartrets artikel 7 og artikel 24, stk. 2.
- 31 Det følger af Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, at ansøgeren om international beskyttelse har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold til prøvelse af en afgørelse om overførsel.
- 32 Selv om det er korrekt, at denne bestemmelse på grundlag af en ordlydsfortolkning kun giver ansøgeren om international beskyttelse en ret til retsmidler alene med henblik på at anfægte en afgørelse om overførsel, udelukker ordlyden af denne bestemmelse imidlertid ikke, at en uledsaget mindreårig ligeledes indrømmes en ret til retsmidler til prøvelse af en afgørelse om afslag på at imødekomme en overtagelsesansøgning på grundlag af Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2.
- 33 Det skal endvidere bemærkes, at det fremgår af Domstolens faste praksis, at reglerne i den afledte EU-ret skal fortolkes og anvendes under iagttagelse af de grundlæggende rettigheder (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 60).

- 34 Det skal i øvrigt bemærkes, at 39. betragtning til Dublin III-forordningen fremhæver den betydning, som EU-lovgiver tillægger den omstændighed, at de grundlæggende rettigheder, som særlig er anerkendt i chartrets artikel 7, 24 og 47, respekteres fuldt ud, og denne betragtning bekræfter, at forordningen »bør [...] anvendes i overensstemmelse hermed«.
- 35 På denne baggrund skal der ikke blot tages hensyn til ordlyden af Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, men også til dens formål, dens generelle opbygning og den sammenhæng, hvori den indgår, og navnlig til den udvikling, som bestemmelsen har undergået i den ordning, som den indgår i, med henblik på at afgøre, om denne bestemmelse, sammenholdt med chartrets artikel 7, 24 og 47, kræver, at der findes et retsmiddel til prøvelse af en sådan afgørelse om afslag på overtagelse.
- 36 I denne henseende bestemmer chartrets artikel 47 i stk. 1, at enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel. Til denne ret svarer forpligtelsen for medlemsstaterne i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU til at tilvejebringe den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten (dom af 6.10.2020, *État luxembourgeois* (Ret til at anlægge søgsmål til prøvelse af en anmodning om oplysninger på skatteområdet), C-245/19 og C-246/19, EU:C:2020:795, præmis 47).
- 37 Hvad angår asylsystemet følger det af Domstolens praksis, at inden for rammerne af Dublin III-forordning har EU-lovgiver ikke begrænset sig til at indføre regler, der kun regulerer forbindelserne mellem medlemsstaterne med henblik på afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, men har valgt at knytte asylansøgerne til denne proces ved at forpligte medlemsstaterne til at oplyse dem om ansvarlighetskriterierne og at give dem mulighed for at fremlægge de oplysninger, der muliggør en korrekt anvendelse af disse kriterier, samt dermed at sikre dem retten til effektive retsmidler til prøvelse af den afgørelse om overførsel, der eventuelt træffes efter processen (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, *Ghezelbash*, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 51).
- 38 Domstolen har præciseret, at hvad angår de formål, der er fastsat i Dublin III-forordningen, fremgår det af niende betragtning til forordningen, at denne forordning, samtidig med at de principper, som ligger til grund for den foregående forordning, dvs. forordning nr. 343/2003, bekræftes, i lyset af erfaringerne har til formål at foretage de nødvendige forbedringer ikke blot af Dublinsystemets effektivitet, men også af beskyttelsen af ansøgerne, som bl.a. sikres ved den retsbeskyttelse, som de nyder (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, *Ghezelbash*, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 52).
- 39 Domstolen har tilføjet, at en indskrænkende fortolkning af omfanget af den prøvelse, der er fastsat i artikel 27, stk. 1, i Dublin III-forordningen, bl.a. kunne være til hinder for gennemførelsen af dette formål ved at fratage asylansøgerens andre rettigheder, der er fastsat i denne forordning, deres effektive virkning. De i den nævnte forordnings artikel 5 fastsatte forpligtelser til at give asylansøgerne mulighed for at fremlægge de oplysninger, der muliggør en korrekt anvendelse af de ansvarlighetskriterier, der er fastsat i denne forordning, og at sikre disse ansøgers adgang til resuméerne af de samtaler, der er gennemført med henblik herpå, risikerer at blive frataget deres effektive virkning, hvis det udelukkes, at en fejlagtig anvendelse af disse kriterier, hvorved der eventuelt ikke tages hensyn til de oplysninger, som de nævnte ansøgere har fremlagt, kan være genstand for en domstolsprøvelse (dom af 7.6.2016, *Ghezelbash*, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 53).

- 40 Domstolen har således konkluderet, at Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, sammenholdt med 19. betragtning hertil, skal fortolkes således, at en asylansøger inden for rammerne af en prøvelse af en afgørelse om overførsel af den pågældende kan påberåbe sig en fejlagtig anvendelse af et ansvarlighedskriterium i nævnte forordnings kapitel III om kriterierne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 61 og domskonklusionen).
- 41 Retsbeskyttelsen af en uledsaget mindreårig ansøger kan imidlertid ikke for så vidt angår overholdelsen af det obligatoriske ansvarlighedskriterium i Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, variere afhængigt af, om denne ansøger er genstand for en afgørelse om overførsel truffet af den anmodende medlemsstat, eller af en afgørelse, hvorved den anmodede medlemsstat afviser anmodningen om overtagelse af den pågældende ansøger.
- 42 Ligesom en afgørelse om overførsel kan en sådan afgørelse om afslag på overtagelse nemlig gøre indgreb i den ret, som den uledsagede mindreårige i henhold til Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, har til at blive sammenført med en slægtning, som kan tage sig af vedkommende, med henblik på behandlingen af vedkommendes ansøgning om international beskyttelse. I begge tilfælde skal den pågældende mindreårige derfor have mulighed for at anlægge sag med henblik på at påberåbe sig en tilsidesættelse af nævnte ret i overensstemmelse med chartrets artikel 47, stk. 1, og den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 36.
- 43 Det er således ubestridt, at den pågældende ansøger i det foreliggende tilfælde i henhold til Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1 – i det tilfælde, hvor I efter sin ankomst til Grækenland havde rejst til Nederlandene og havde indgivet sin ansøgning om international beskyttelse i sidstnævnte medlemsstat og ikke i Grækenland, og hvor de græske myndigheder havde accepteret at overtage I som første indrejsemedlemsstat – ville have været berettiget til at anlægge sag til prøvelse af en afgørelse om overførsel, som de nederlandske myndigheder havde truffet, baseret på den omstændighed, at en af ansøgerens slægtninge opholder sig i Nederlandene.
- 44 I et sådant tilfælde ville den pågældende ansøger således med føje kunne gøre gældende, at der er sket en tilsidesættelse af den ret, som vedkommende har som uledsaget mindreårig i henhold til Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, mens – således som generaladvokaten har anført i punkt 70 og 87 i forslaget til afgørelse – den ansøger, der forbliver i indrejsemedlemsstaten og dér indgiver sin ansøgning om international beskyttelse ville blive frataget en sådan mulighed, eftersom der i denne situation ikke er truffet nogen afgørelse om overførsel.
- 45 Det følger heraf, at en uledsaget mindreårig ansøger – for at kunne påberåbe sig en tilsidesættelse af den rettighed, der er tillagt ved Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, og således kunne nyde den effektive beskyttelse af sine rettigheder, som denne forordning i henhold til 19. betragtning hertil har til formål at indføre – skal kunne anlægge sag i henhold til nævnte forordnings artikel 27, stk. 1, ikke alene i det tilfælde, hvor den anmodende medlemsstat træffer en afgørelse om overførsel, men også i det tilfælde, hvor den anmodede medlemsstat afviser at overtage den pågældende.
- 46 En sådan fortolkning gælder så meget desto mere, som Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, således som generaladvokaten har anført i punkt 52-56 i forslaget til afgørelse, har til formål at sikre fuld respekt for de uledsagede mindreåriges grundlæggende rettigheder, der er sikret ved chartrets artikel 7 og 24.

- 47 EU-retten og navnlig chartrets artikel 7, som anerkender retten til respekt for privatliv og familieliv, fastslår ganske vist ikke generelt en ret til den udvidede families enhed. I det omfang denne artikel 7 skal sammenholdes med forpligtelsen til først og fremmest at tage hensyn til barnets tarv i alle handlinger vedrørende børn som omhandlet i chartrets artikel 24, som stk. 2 (jf. i denne retning dom af 16.7.2020, État belge (Familiesammenføring – mindreårigt barn), C-133/19, C-136/19 og C-137/19, EU:C:2020:577, præmis 34), og Dublin III-forordningens artikel 6, stk. 1, skal den interesse, som en uledsaget mindreårig ansøger kan have i at blive ført tættere på medlemmerne af den pågældendes udvidede familie med henblik på behandlingen af vedkommendes ansøgning om international beskyttelse, imidlertid anses for at være beskyttet af disse bestemmelser. I denne sammenhæng skal det ligeledes bemærkes, således som det fremhæves i 13. betragtning til denne forordning, at uledsagede mindreårige på grund af deres særlige sårbarhed kræver specifikke proceduregarantier. Selv om udpegelsen af medlemsstaten, hvor den uledsagede mindreårig ansøgers slægtning opholder sig, som den ansvarlige medlemsstat i øvrigt er underlagt betingelsen i henhold til nævnte forordnings artikel 8, stk. 2 om, at »dette tjener den mindreåriges tarv bedst«, følger det af denne bestemmelse, af 14. og 16. betragtning til forordningen samt af forordningens artikel 6, stk. 3, litra a), og artikel 6, stk. 4, at respekten for familielivet og nærmere bestemt muligheden for, at en uledsaget mindreårig kan sammenføres med en slægtning, der kan tage sig af vedkommende i forbindelse med behandlingen af den mindreåriges ansøgning, principielt tjener barnets tarv bedst (jf. analogt dom af 23.1.2019, M.A. m.fl., C-661/17, EU:C:2019:53, præmis 89).
- 48 Chartrets artikel 24, stk. 1, der bekræfter, at børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel, præciserer endvidere, at der tages hensyn til deres synspunkter i forhold, der vedrører dem, i overensstemmelse med deres alder og modenhed.
- 49 Følgelig skal den uledsagede mindreårig, der ansøger om international beskyttelse, kunne påberåbe sig de rettigheder, som vedkommende er tillagt ved chartrets artikel 7 og artikel 24, stk. 2, samt ved Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, med henblik på retligt og faktisk at anfægte en afgørelse om afslag på en overtagelsesansøgning som den i hovedsagen omhandlede.
- 50 Hvad derimod angår ansøgerens slægtninge som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 2, litra j), som opholder sig i den anmodede medlemsstat, skal det bemærkes, at forordningens artikel 27, stk. 1, ikke tillægger slægtninge ret til retsmidler. Desuden tillægger hverken chartrets artikel 7 og artikel 24, stk. 2, eller Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, en slægtning rettigheder, som vedkommende kan gøre gældende ved de retslige instanser til prøvelse af en sådan afgørelse om afslag, således at denne slægtning heller ikke kan udlede en ret til retsmidler til prøvelse af en sådan afgørelse alene på grundlag af chartrets artikel 47.
- 51 Det af den franske regerings fremsatte argument om, at den ret, der behandler en sag til prøvelse af en afgørelse om afslag på en overtagelsesansøgning, kun har meget begrænsede beføjelser med den begrundelse, at denne ret i næsten alle tilfælde kun ville kunne fastslå, at fristerne i Dublin III-forordningens artikel 21, stk. 1, er udløbet, og i henhold til tredje afsnit i dette stk. 1 er forpligtet til at bekræfte, at ansvaret for behandlingen af asylansøgningen uden videre overføres til den medlemsstat, som ansøgningen om international beskyttelse er indgivet til, må i øvrigt forkastes.

- 52 I modsætning til, hvad den franske regering har gjort gældende, finder dette argument nemlig for det første ingen støtte i dom af 26. juli 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587), idet Domstolen i denne dom alene tog stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en ansøger om international beskyttelse kan påberåbe sig overskridelsen af en frist, der er fastsat i denne forordnings artikel 21, stk. 1.
- 53 For det andet bemærkes, at i det tilfælde, hvor den overtagelsesansøgning, der har givet anledning til afslaget, er blevet indgivet inden for de frister, der er fastsat i Dublin III-forordningens artikel 21, stk. 1, er kravet om effektive retsmidler til hinder for, at der – bl.a. med den begrundelse, at prøvelse af en sådan afgørelse om afslag ville medføre en overskridelse af disse frister – ikke drages alle konsekvenser af den eventuelt ulovlige karakter af afslaget på overtagelse.
- 54 Det fremgår desuden ganske vist af Domstolens praksis, at det for uledsagede mindreårige er vigtigt, at proceduren til fastsættelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, ikke forlænges mere end strengt nødvendigt, hvilket i princippet indebærer, at de ikke bliver overført til en anden medlemsstat (jf. i denne retning dom af 6.6.2013, MA m.fl., C-648/11, EU:C:2013:367, præmis 55 og 61), men det forholder sig ikke desto mindre således, at medlemsstaterne er forpligtede til at overholde de specifikke kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, herunder de kriterier, der er fastsat i artikel 8, stk. 2, i Dublin III-forordningen, som skal anvendes på den måde, der tjener barnets tarv bedst, og som netop har til formål at sikre, at barnets tarv varetages i denne procedure. Domstolen har endvidere allerede i forbindelse med denne forordning fastslået, at EU-lovgiver ikke har haft til hensigt, at kravet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse skulle have forrang for ansøgernes retsbeskyttelse (dom af 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 57). Denne konstatering gælder navnlig, når der er tale om påberåbelse af specifikke proceduregarantier, der er fastsat med henblik på beskyttelse af uledsagede mindreårige.
- 55 Henset til ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, sammenholdt med chartrets artikel 7, 24 og 47, skal fortolkes således, at bestemmelsen forpligter den medlemsstat – til hvilken en overtagelsesansøgning baseret på denne forordnings artikel 8, stk. 2, er blevet indgivet – til at indrømme en ret til retsmidler til prøvelse af denne medlemsstats afslag til den uledsagede mindreårige som omhandlet i artikel 2, litra j), i den nævnte forordning, der ansøger om international beskyttelse, men ikke til en slægtning til denne mindreårige som omhandlet i denne forordnings artikel 2, litra h).

Det tredje spørgsmål

- 56 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, på hvilken måde og af hvilken medlemsstat afgørelsen om afslag på overtagelsesansøgningen, der er indgivet i henhold til Dublin III-forordningens artikel 8, stk. 2, og muligheden for at anlægge sag til prøvelse heraf skal meddeles den uledsagede mindreårige eller dennes slægtning.
- 57 Henset til besvarelsen af det første og det andet spørgsmål er det ufornuddent at besvare dette spørgsmål for så vidt angår den uledsagede mindreåriges slægtning.

- 58 Hvad angår den uledsagede mindreårige selv fremgår det desuden af forelæggelsesafgørelsen, at afgørelsen om afslag på den i hovedsagen omhandlede overtagelsesansøgning blev bragt til I's kendskab, og at denne sidstnævnte person anfægtede denne afgørelse.
- 59 Det følger heraf, at besvarelsen af det tredje spørgsmål ikke er nødvendig med henblik på tvisten i hovedsagen, og at det derfor er ufornuddent at besvare det.

Sagsomkostninger

- 60 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 27, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, sammenholdt med artikel 7, 24 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

skal fortolkes således, at

bestemmelsen forpligter den medlemsstat – til hvilken en overtagelsesansøgning baseret på denne forordnings artikel 8, stk. 2, er blevet indgivet – til at indrømme en ret til retsmidler til prøvelse af denne medlemsstats afslag til den uledsagede mindreårige som omhandlet i artikel 2, litra j), i den nævnte forordning, der ansøger om international beskyttelse, men ikke til en slægtning til denne mindreårige som omhandlet i denne forordnings artikel 2, litra h).

Underskrifter